

Beslispunt	Is dit opgepakt? Groen= opgepakt Oranje= gedeeltelijk Rood= niet	Indien onderdeel van beleid: link naar beleid	Uitleg:
W1.1 Onderzoek woonbehoeftes	Ja	https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/documenten/akn-nl-act-pv28-2024-omgevingsvisie-1-1/inhoud#pv28_4_div_o_2_div_o_15	Deels is dit al onderdeel van het beleid. Deels zal dit na de uitkomsten van het onderzoek WOON2024 worden gedaan. Dit is waarschijnlijk in de 2e helft van 2025.
W1.2 Meer slimme senioren-complexen	Ja	https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/documenten/akn-nl-act-pv28-2024-omgevingsvisie-1-1/inhoud#pv28_4_div_o_1_content_o_6	In de afspraken voor de verschillende regio's is er aandacht voor ouderenhuisvesting. Met de verschillende regio's in Zuid-Holland zijn afspraken gemaakt voor ouderenhuisvesting. Hierbij wordt gewerkt aan verschillende woonvormen.
W1.3 Sociale-huursector verbeteren	Ja		Door verschillende partijen beter met elkaar in contact te brengen en te lobbyen bij het Rijk of parlement wordt de sociale sector versterkt. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van subsidies en kennisdeling.
W2.1 Beleid betaalbaar wonen	Ja		Er worden voortdurend gesprekken gevoerd over het juiste programma voor woningbouw. Daarnaast zijn er voor gemeenten in 2024 en 2025 kennissessies met voorbeelden en instrumenten voor betaalbaar wonen.
W2.2 Verbetering samenwerking	Ja	https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/documenten/akn-nl-act-pv28-2024-programma-1-1/inhoud#pv28_1_div_o_15	In diverse overlegvormen overlegt de provincie met gemeenten en woningcorporaties. Ten aanzien van de corporaties is een aparte overlegstructuur georganiseerd om de samenwerking te verbeteren. Samenwerking met gemeenten en maatschappelijke organisaties wordt tevens vastgelegd in het nieuwe participatiebeleid.
W2.4 Doorstroming bevorderen	Gedeeltelijk		Dit beslispunt is op een andere manier opgepakt. Er is een toekomstbeeld opgeleverd dat waarschijnlijk als visie of programma zal worden opgenomen. Ook is er een kennissessie in oktober 2024 georganiseerd voor gemeenten.
W3.1 Wonen is nutsvoorziening	Ja		In de herziening 2024 van het Omgevingsbeleid van Zuid-Holland zijn de definities van sociale huur en middenhuur opgenomen. Verder stuurt de provincie op het aandeel betaalbare woningbouw in de regionale woningbouwprogramma's.
W4.5 Betrekken inwoners en bedrijven bij leefbaarheid	Ja		In de herziening 2025 van het Omgevingsbeleid van Zuid-Holland is meer aandacht voor participatie. Het actief betrekken van inwoners bij het maken van beleid dat hen aangaat wordt verplicht. De participatieverordening van de provincie is daarvoor de handleiding.
W5.2 Kantoorpanden ombouwen vóór nieuwbouwvergunning	Ja		De woningopgave is dusdanig groot dat het onwenselijk is om locaties te laten wachten op de vaak complexe wijziging van kantoren naar woningen. De provincie helpt initiatieven door kennis te delen rondom dit soort locaties. Verder stuurt de provincie in het algemeen op goed ruimtegebruik.
W5.4 Ombouw-kansenkaart	Ja		
W6.7 Bereikbaarheid woongebieden	Ja	https://omgevingsbeleid.zuid-holland.nl/omgevingsvisie/beleidskeuzes/c1c3c425-847d-4ebc-97af-81e3a6f62fbc	Dit punt is opgenomen als beleidskeuze in de Omgevingsvisie.
W6.8 Ruimte voor bijzondere woonvormen	Ja	https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/documenten/akn-nl-act-pv28-2024-omgevingsvisie-1-1/inhoud#pv28_4_div_o_1_content_o_6	Dit punt wordt nog nader uitgewerkt in Woondealregio's, eventueel in combinatie met regionale woonzorgvisies. De opgave moet ook staan in beoogde verplichte volkshuisvestelijke programma's van gemeenten in 2026.

Beslispunt	Is dit opgepakt? Groen= opgepakt Oranje= gedeeltelijk Rood= niet	Indien onderdeel van beleid: link naar beleid	Uitleg:
W8.1 Provincie pakt regie	Ja		Een woning voorziet in een eerste levensbehoefte, daarom stuurt de provincie stevig op het aandeel betaalbare woningbouw in de regionale woningbouwprogramma's. Dit geldt voor zowel de stedelijke- als de landelijke gemeenten. De provincie stuurt nu niet op de oppervlakte van de woning, maar wel op de locatie en op de prijsklasse. Daarnaast wordt er ook ingezet op optoppen, aanbouwen en uitplinten, waarmee ook kleinere woningen worden toegevoegd. Optoppen is een extra verdieping erop. Bij uitplinten wordt de onderste laag van een hoogbouwcomplex een woonlaag, in plaats van bijvoorbeeld een berging.
W8.2 Provincie stimulerende rol richting gemeenten	Ja		
W8.3 Inzetten op kleinere woningen	Ja		
W8.4 Stimuleringsmaatregelen kleiner wonen			Dit hoeft niet verwerkt te worden in beleid, omdat juist veel moeite moet worden gedaan om woningen niet te klein te laten worden.
W8.5 Tijdelijk leegstaande terreinen beschikbaar voor experimentele woningbouw	Ja		Hierop zet de provincie continu in. Dit punt is onder andere uitgewerkt in de programma's omtrent optoppen, aanbouwen en uitplinten. Optoppen is een extra verdieping erop. Bij uitplinten wordt de onderste laag van een hoogbouwcomplex een woonlaag, in plaats van bijvoorbeeld een berging.
W8.6 Stimuleren seniorenwoningen (55+)	Ja	https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/documenten/akn-nl-act-pv28-2024-omgevingsvisie-1-1/inhoud#pv28_4_div_o_1_content_o_6	Dit punt wordt nog nader uitgewerkt in Woondealregio's, eventueel in combinatie met regionale woonzorgvisies. De opgave moet ook staan in beoogde verplichte volkshuisvestelijke programma's van gemeenten in 2026.
W9.1 Beschikbaar stellen huisvesting studenten binnen de gemeente	Ja		Dit zal in reguliere gesprekken tussen gemeenten en met gemeenten aan de orde komen, onder andere in processen om te komen tot regionale woonzorgvisies. Dit zijn processen waarbij het initiatief niet bij de provincie ligt.
W9.5 Huisvesting specifieke doelgroepen	Ja	https://omgevingsbeleid.zuid-holland.nl/omgevingsvisie/beleidskeuzes/f8c7b7d7-0e39-445a-88ef-c36b61a53f40	Dit onderdeel is opgenomen als beleidskeuze in de Omgevingsvisie.
W10.1 Blijvend inzetten van participatie	Ja	https://omgevingsbeleid.zuid-holland.nl/omgevingsvisie/beleidsdoelen/7f623552-2c61-4ef6-b077-3503d133da92	In de herziening 2025 van het Omgevingsbeleid van Zuid-Holland is meer aandacht voor participatie. Het actief betrekken van inwoners bij het maken van beleid dat hen aangaat wordt verplicht. De participatieverordening van de provincie is daarvoor de handleiding.
W10.2 Duidelijke spelregels participatie	Ja	https://www.zuid-holland.nl/publish/pages/22110/participatienotitieprovinciezuid-holland.pdf	In de participatienotitie uit 2018 staan spelregels over participatie, maar deze werden niet met inwoners opgesteld. In de herziening 2025 is dat wel het geval. De nieuwe spelregels over participatie zijn net als het hele beleid participatief opgesteld, onder andere op basis van gesprekken met inwoners.
W10.3 Participatie-uitkomsten omzetten in beleid	Ja		Participatie is maatwerk waarbij op basis van de participatievraag en doel het meest geschikte participatie instrument wordt gekozen. Niet elke participatievraag leidt tot resultaten die één op één te vertalen zijn in beleid.
W10.4 Erkennen kloof	Ja		In het nieuwe participatiebeleid wordt vooraf vastgelegd dat duidelijk is wat de speelruimte is bij de participatie. Dat is belangrijk voor iedereen die betrokken is. Ook wordt zo het gevaar van zogenaamde 'schijnparticipatie' voorkomen.
W10.5 Evaluatie van dit Burgerberaad voor toekomstige varianten	Ja		Over dit specifieke burgerberaad wordt niets gezegd in het nieuwe participatiebeleid. Wel wordt er in het nieuwe participatiebeleid aandacht gegeven aan de evaluatie van participatietrajecten.
W11.2 Focus op huisvesting	Ja		Hierop zet de provincie continu in. Dit punt is onder andere uitgewerkt in de programma's omtrent optoppen, aanbouwen en uitplinten. Optoppen is een extra verdieping erop. Bij uitplinten wordt de onderste laag van een hoogbouwcomplex een woonlaag, in plaats van bijvoorbeeld een berging.

Besispunt	Is dit opgepakt? Groen= opgepakt Oranje= gedeeltelijk Rood= niet	Indien onderdeel van beleid: link naar beleid	Uitleg:
W11.3 Betaalbaarheid en doorstroming voor generaties	Ja		Dit is een vast onderdeel van de gesprekken over de juiste woningbouwplannen.
W11.5 Leefbaarheid huurders	Ja		
W11.6 Biobased als norm	Ja	https://omgevingsbeleid.zuid-holland.nl/omgevingsvisie/beleidskeuzes/be3bcbb2-691c-4b2a-b17c-423f27cb2d4a	Biobased bouwen oftewel duurzaam bouwen, is als thema benoemd in het omgevingsbeleid, als onderdeel van toekomstbestendig bouwen.